

Komission ehdotus akkuasetukseksi

Tuottajavastuuiltapäivä Tampere-talossa

4.11.2021

Jouni Nissinen ja Outi Iso-Markku

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

- EU:n komissio antoi 10.12.2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi akuista ja käytetyistä akuista, direktiivin 2006/66/EY kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta (COM(2020)798 final) (markkinavalvonta-asetus)
- Osa EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa (COM(2019) 640 final)
- Ankkuroituu vahvasti EU:n muuhun viimeaikaiseen strategiseen suunnitteluun
 - esim. akkuja koskeva strateginen toimintasuunnitelma (liitteenä asiakirjassa COM(2018)293 final), kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma (COM(2020)98 final), Euroopan uusi teollisuusstrategia (COM(2020)102 final) ja kestävän ja älykkään liikunnan strategia (COM(2020)789 final)
- 3 keskeistä tavoitetta:
 - Sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen; tasapuoliset toimintaedellytykset ja yhteiset säännöt → oikeusperusta SEUT 114 artikla (kaksoisoikeusperustasta käyty keskustelua)
 - Kiertotalouden edistäminen
 - Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten vähentäminen akkujen elinkaaren kaikissa vaiheissa

Asetusehdotuksen sisältö – koko elinkaari haltuun

- **13 lukua, 79 artiklaa, 14 liitettä**

- I. Yleiset säännökset
- II. Kestävää kehitystä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset
- III. Merkintä- ja tietovaatimukset
- IV. Akkujen vaatimustenmukaisuus
- V. Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ilmoittaminen
- VI. Muut kuin VII luvussa tarkoitetut talouden toimijoiden velvollisuudet
- VII. Akkujen käsittely elinkaaren päättyessä**
- VIII. Sähköinen tiedonvaihto
- IX. Unionin markkinavalvonta, unionin markkinoille tuleville akuille tehtävät tarkastukset sekä unionin suojamenettelyt
- X. Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat, menettely vaarallisia aineita koskevien rajoitusten muuttamiseksi ja komission suorittama hankintaketjun selvitysjärjestelyjen tunnustaminen
- XI. Säädösvallan siirtäminen ja komiteamenettely
- XII. Muutokset
- XIII. Loppusäännökset

Komissiolle siirrettyjä toimivaltuuksia + 30 (delegoidut ja täytäntöönpanosäädökset)

Vaikutusarvioinnin johtopäätöksiä

- 3-osainen vaikutusarvioraportti, 316 sivua (SWD(2020)335 final, osat 1–3), ei suomeksi
- Parantaa myynnissä olevien kertakäyttöparistojen laatua ja lisää kaikkien paristojen ja akkujen keräystä ja kierrätystä
- Kansallisella tasolla muuttanee tuottajavastuujärjestelmää, mikä aiheuttanee lisäkustannuksia.

Tuottajavastuun osalta vaikutusarvioinnista nousevat seuraavat neljä asiaa:

- 1) Isojen sähköauto- ja energiajärjestelmäakkujen (=teollisuusakkujen) määrän räjähtäminen ja leviäminen kuluttajakäyttöön on huomioitava tuottajavastuujärjestelmissä hetimiten. Vastuun näistä on oltava yksiselitteisesti tuottajilla.
- 2) Tuottajien reilut toimintaolosuhteet on huomioitava akkujen elinkaaren pidentyessä, etteivät markkinoilta poistuvat toimijat jätä kustannuksia muiden kannettaviksi.
- 3) Tuottajayhteisöjen on otettava koordinoitu valtakunnallinen tiedotusvastuu akkujen ja paristojen oikeasta keräämisestä ja kierrätyksestä.
- 4) Paristo- ja akkudirektiivi ei ole riittävän tarkka ja jättää paljon tilaa kansallisen tason ”manöövereille”. Tätä haluttaisiin harmonisoida, mutta tätä myös vastustetaan (mm. keskustelu asetuksen oikeusperustasta johtuu tästä.)

VII luku Akkujen käsittely elinkaaren päättyessä

46 artikla Tuottajarekisteri

47 artikla Laajennettu tuottajavastuu

48 artikla Käytettyjen irtoakkujen keräys

49 artikla Käytettyjen autonakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvoakkujen keräys

50 artikla Jakelijan velvollisuudet

51 artikla Loppukäyttäjien velvollisuudet

52 artikla Käsittelylaitosten velvollisuudet

53 artikla Jätehuoltoviranomaisten osallistuminen

54 artikla Vapaaehtoisten keräyspisteiden osallistuminen

55 artikla Käytettyjen irtoakkujen keräysasteet

56 artikla Käsittely ja kierrätys

57 artikla Kierrätystehokkuudet ja materiaalien hyödyntämistavoitteet ("1. Kaikki kerätyt käytetyt akut on kierrätettävä.")

58 artikla Käytettyjen akkujen siirrot

59 artikla Teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen käyttötarkoituksen muuttamiseen ja uudelleenvalmistukseen liittyvät vaatimukset

60 artikla Elinkaaren loppuvaiheen tiedot

61 artikla Raportoiminen toimivaltaisille viranomaisille

62 artikla Raportointi komissiolle

Keskeiset toimenpiteet 1-3 komission mukaan

Toimenpiteet	Vaihtoehto 2 – Tavoitteet keskitasolla	Vaihtoehto 3 – Korkea tavoitetaso	Vaihtoehto 4 – Erittäin korkea tavoitetaso
1. Luokittelu ja määrittely	Uusi sähköajoneuvoakkujen luokka 5 kg:n painorajoitus irtoakkujen erottamiseksi teollisuusakuista	Uusi irtoakkujen keräysasteiden laskentamenetelmä keräykseen käytettävissä olevien akkujen määrän perusteella	/
2. Teollisuusakkujen uusiokäyttö	Ensimmäisen käyttöiän lopussa käytetyt akut katsotaan jätteeksi (lukuun ottamatta uudelleenkäyttöä). Käyttötarkoituksen muuttaminen katsotaan jätteenkäsittelyksi. Käyttötarkoitukseltaan muutetut (uusiokäytettävät) akut katsotaan uusiksi tuotteiksi, joiden on täytettävä tuotevaatimukset, kun ne saatetaan markkinoille	Käytetyt akut eivät ole jätettä ensimmäisen käyttöiän lopussa. Käyttötarkoitukseltaan muutetut (uusiokäytettävät) akut katsotaan uusiksi tuotteiksi, joiden on täytettävä tuotevaatimukset, kun ne saatetaan markkinoille.	<i>Pakollinen uusiokäytettävyys</i>
3. Irtoakkujen keräysaste	65 %:n keräystavoite vuonna 2025	70 %:n keräystavoite vuonna 2030	75 %:n keräystavoite vuonna 2025

Keskeiset toimenpiteet 4-7

4. Autonakkujen ja teollisuusakkujen keräysaste	Uusi autonakkuja, sähköajoneuvoakkuja ja teollisuusakkuja koskeva raportointijärjestelmä	Kevyiden kulkuneuvojen akkujen keräystavoite	Nimenomainen teollisuusakkuja, sähköajoneuvoakkuja ja autonakkuja koskeva keräystavoite
5. Kierrätystehokkuudet ja materiaalien talteenotto	<p><u>Litiumioniakut ja Co, Ni, Li ja Cu:</u> Litiumioniakkujen kierrätystehokkuus: 65 % vuoteen 2025 mennessä Materiaalin talteenotto: Co 90 %, Ni 90 %, Li 35 % ja Cu 90 % vuonna 2025</p> <p><u>Lyijyakut ja lyijy:</u> Lyijyakkujen kierrätystehokkuus: 75 % vuoteen 2025 mennessä Materiaalin talteenotto: lyijy 90 % vuonna 2025</p>	<p><u>Litiumioniakut ja Co, Ni, Li ja Cu:</u> Litiumioniakkujen kierrätystehokkuus: 70 % vuoteen 2030 mennessä Materiaalin talteenotto: Co 95 %, Ni 95 %, Li 70 % ja Cu 95 % vuonna 2030</p> <p><u>Lyijyakut ja lyijy:</u> Lyijyakkujen kierrätystehokkuus: 80 % vuoteen 2030 mennessä Materiaalin talteenotto: lyijy 95 % vuoteen 2030 mennessä</p>	/
6. Teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen hiilijalanjälki	Pakollinen hiilijalanjälki-ilmoitus	Akkujen hiilijalanjälkiluokat ja enimmäishiilimäärät markkinoille saattamisen edellytyksenä	/
7. Ladattavien teollisuusakkujen ja sähköajoneuvoakkujen suorituskyky ja kesto	Suorituskykyä ja kestoja koskevat tietovaatimukset	Suorituskyvyn ja keston vähimmäisvaatimukset teollisuusakkuille markkinoille saattamisen edellytyksenä	/

Muutamia keskeisiä toimenpiteitä luvussa VII

Akkujen käsittely elinkaaren päättyessä (VII luku)

- Luvun säännökset voimaan [1.7.2023] → paristo- ja akkudirektiivin kumoaminen
- Jäsenvaltioiden perustettava tuottajarekisteri. Akkujen tuottajille laajennettu tuottajavastuu
- Tuottajien varmistettava kaikkien käytettyjen irtoakkujen keräys sekä saavutettava vähimmäiskeräystavoitteet (45 % vuonna 2023, 65 % vuonna 2025 ja 70 % vuonna 2030). Myös auton-, teollisuus- ja sähköajoneuvoakkujen tuottajien järjestettävä kaikkien akkujen keräys
- Jakelijoiden otettava käytetyt akut takaisin maksutta kemiallisesta koostumuksesta tai alkuperästä riippumatta
- Jakelijoiden, jätteenkäsittelylaitosten, jätehuoltoviranomaisten ja vapaaehtoisten keräyspisteiden luovutettava vastaanottamansa akut tuottajille tai muille jätehuoltotoimijoille käsittelyä ja kierrätystä varten
- Kielto polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle kerättyjä akkuja, kierrätysprosesseissa saavutettava säädetyt vähimmäiskierrätystehokkuudet
- Akkujen käyttötarkoituksen muuttamista koskevat säännöt ja vaatimukset

Kiitos!

Kuva: Sandvik

Jouni Nissinen, erityisasiantuntija
(jouni.nissinen@gov.fi, puh. 050 325 5976)

Outi Iso-Markku, erityisasiantuntija
(outi.iso-markku@gov.fi, puh. 050 477 7931)

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

